

دیوانی مەولەوی

له سەر بناغەى تیکۆشانى

مه لاهه بدولکه ریمى موده رریس

پیداچوونهوه و ریک و پیک کردن و زیاد کردنی
شيعره چاپ نهکراوهکان

موحه مهده حيجازى

حه سهن گوران

PIR

۳۲۵۶ مولوی، عبدالرحیم بن سعید. ۱۲۲۱ - ۱۳۰۰ ق

۸۷ م ۸۴۳ الف (دیوان)

۱۳۸۲ دیوانی مهوله وی / له سهر بناغهی تیکوشانی مه لاهه بدولکه ریمی

موده رریس ، (به کوشش) موحه مه د حیحازی، حه سه ن گوران

سنده ج. حه سه ن گوران. ۱۳۸۳. ۷۳۵ ص.

ISBN 964-06-2777-1

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. شعر کردی - قرن ۱۳ ق. الف. حیحازی. محمد ۱۳۳۱

ب. گوران. حسن. ۱۳۳۹ ج. مدرس. عبدالکریم ۱۲۸۳ - مه دح د. عنوان

۸۷ م ۸۴۳ الف / PIR ۳۲۵۶ / ۲۱ / ۹ فا ۸

۱۳۸۲ د ۸۴۹ م کتابخانه ملی ایران ۱۹۳۶ - ۸۲ م

له چاپ کراوه کانی:

ده زگای روشنیری گوران

ناسنامه ی کتیب

■ ناوی کتیب: دیوانی مهوله وی

■ ناماده کردنی: حه سه ن گوران،

موحه مه د حیحازی

■ ناشر: حه سه ن گوران

■ نه و به تی چاپ: چاپی به که م ۲۷۰۴ ی کوردی

■ هه ژمار: ۲۰۰۰ به رگ

■ بیت چن: گوران، ته له فون: ۲۲۶۵۳۵۳

■ شابک: ۱ - ۲۷۷۷ - ۰۶ - ۹۶۴

ISBN 964 - 06 - 2777 - 1

بۆ ئاماده کردنی ئەم بەرھەمە لەم سەرچاوانە ی
خوارەووە کە لک وەرگیراوە:

۱- دیوانی مەولەوی: مامۆستا مودەرریس چاپی بەغدا ۱۹۶۱ی ز

۲- دیوانی مەولەوی: د. صفی زادە، (بۆرە کەیی) چاپی تاران
۱۳۶۹ی، هـ

۳- کتیبی مەولەوی: حە کیم مە لا سالەح / ئیتیشارانى سەلاحە دینی
ئە یوبی چاپی ورمی ۱۳۷۶ی، هـ

۴- میهرە جانی مەولەوی: وەزارەتی روئشیری بەغدا ۱۹۸۹ی ز

۵- دیوانی مەولەوی: موخە مە د ئە مین ئە رددە لانی ۱۹۹۱ی ز

۶- رسالە ی عشق: سۆران سنەیی / ئیتیشارانى سەلاحە دینی ئە یوبی
چاپی ورمی ۱۳۷۰ی، هـ

۷- بە یاز، و نوسخە گەلی کۆن بە تاییەت بە یازی «ش» و بە یازە کە ی
(مامۆستا ئە هون) شاعیری سنە.

ئە ی ر مە ه ۶ ی گۆ قاری کۆری راساری کە ل ل:
۶۰ دا باصی کراوە ؟

ته ۴ به، هه مه:

پیشکش به سه رو کانی قوتابخانه‌ی کوردایه تی

ته همه دی فانی و حاجی قادری کوی

هه، وه ها:

دریژه ده رانی ریگای مه کتبی ته وان

باها با کتبی ریگای مه کتبی ته وان
ته وان کتبی ریگای مه کتبی ته وان

وینە ی خە یالی «مەولەوی» لە خە یالی هونەر مەند بە دێج باباجان
لە کتێبی میژوو ی ئە دەبی کوردی (عەلانە دین سە جادی)
کە بە قە لەمی هونەر مەندی شاری سنە کاک ییھزاد تارا کیشراوہ تەوہ.

(پ)

ریکھوتی کۆچی دوایی مہولہوی لہ شیعری شاعیران

بہ پئی حیسابی «ئہ بجہد»

شیعری فارسی «مہ لا حامید»، کاتبی شیخ سہ راجہ ددین نہ قشبه ندی:

آسمان گر خون ببارد بر وفات مولوی

زیبہ ار برگ سیہ پوشند اہل دنیوی

پیرو شرع محمد شیخ اولاد حسین

سالک راہ طریقت در طریق آخروی

بہر تاریخ وفاتش آنقدر کردیم فکر

کاسمان «غش» کرد بر مرگ جناب مولوی

وشہی «غش» بہ پئی حیسابی «ابجد» دہ کاتہ ۱۳۰۰ی (کۆچی مانگی).

شیعری مہ حوی بۆ کۆچی دوایی مہولہوی:

«مہ حوی» ئەمشەو ئەو پەری شیوہی لہ خەو دیبێ، دەبێ

بۆیہ «ئەمرو مەولەوی کەوتۆتە حالی حەلوہلا»

بہ پئی حیسابی «ابجد» ئەبیتہ ۱۳۰۰ی کۆچی مانگی.

نهم (۶۲) پارچه شيعره له ديوانی مهولهوی ماموستا مودهر ريس دا نيبه، نيمه له بدياز و کتنبه کانی دیکه دهرمانينان و بهم ديوانه زيادمان کردووه.

لا پهره	ژماره	ناوی پیت	ناوی شيعره
۲۸	۳	ئهلف	۱- ناخ فله ک جه دهس کهچ ردفناری تو
۳۷	۸	ئهلف	۲- نازيز بي مه بليت زبنه گيم نال کهرد
۴۶	۱۳	ئهلف	۳- نازيز فيراقت دل کهردن وه هوون
۵۳	۱۹	ئهلف	۴- نامان هامسه ران دهر دم کاری بدن
۵۸	۲۲	ئهلف	۵- ناینه ی زهوور سينات غه بیی
۶۱	۲۵	ئهلف	۶- نهر سه نامت نه قش توی ضد بیره بدن
۶۲	۲۶	ئهلف	۷- نه لعه جعب دینه مه عه جعب به چيشدن
۶۲	۲۷	ئهلف	۸- نه لماس ناوه ک مه ودای عه جهر سوم
۷۸	۳۵	ئهلف	۹- نه ی هو چهن سدر چنگ چه رخ چه پ وهردم
۸۴	۳۷	ئهلف	۱۰- نیشاره ی دینه ی ننگای پر هه بیهت
۹۲	۴۱	ئهلف	۱۱- نيمشه و دبارهن دهر دم کاری بدن
۹۶	۴۳	ئهلف	۱۲- نيمشه و وه کهردش دل بی په رده بی
۱۰۹	۲	ب	۱۳- پارچه قش نه در نيمه که لا ستا
۱۱۲	۶	ب	۱۴- بلیسه ی ناهیر نه دهر وون خیزان
۱۲۶	۱۳	ب	۱۵- به هه شت باقی دین دل به رهن
۱۶۸	۴	ت	۱۶- تافی خانه قای دل پر وه لوله لن
۱۷۰	۷	ت	۱۷- توی دهر وون وه نیش زمان خه تهر
۱۹۱	۱۵	ت	۱۸- نه سکین دله ی پر چه خاره کهم

۱۹۳	۱۶	ت	۱۹- تهلای که می جه مین قال بوته می عه شقی
۲۰۸	۶	ج	۲۰- جه فته هه می ره عه مینای هه ور تار
۲۱۸	۹	ج	۲۱- جه مین ره شک جام جه مینمای جه مشید
۲۲۲	۱	چ	۲۲- چون به نده بهو به نده ئی خلاسی به نده ن
۲۳۴	۵	چ	۲۳- چدرخ چه پ چه نیم راس به سنن که له ک
۲۵۶	۱	ح	۲۴- حوقته می خه ز نه می نه جه لای زانی
۲۶۱	۵	خ	۲۵- خالوی نه سکین به خش دل می پرده ردم
۲۶۴	۶	خ	۲۶- خالوی سه رده فته ر، نازک خه بالات
۲۷۶	۱۰	خ	۲۷- خوه رشیده که می بورج مه لاحت سپهر
۲۸۰	۲	خ	۲۸- خه بال شادی روی به زم رهمه زان
۲۸۲	۱	د	۲۹- دانا وه نه سرار عیجز و نیازم
۳۰۰	۱۲	د	۳۰- دله دیارهن بی قه راره نی
۳۱۹	۲۰	د	۳۱- دوو که ل قلبان ره ش نه فه سیوه ن
۳۳۵	۳۱	د	۳۲- دینه م ئیبتیزار پا و پالای توشه ن
۳۳۹	۳۶	د	۳۳- دیسان هم که رده ش چه واشه می به دجو
۳۶۰	۱	ز	۳۴- زرنگه می سه ر پارچه می به مور د چناخ
۳۶۸	۱	س	۳۵- سا چون دل وه شاد، دلشاد نه بو، شاد
۳۷۱	۴	س	۳۶- ساقی سا وه باد ئیبه و هام فهران
۳۷۵	۷	س	۳۷- سه دای های هیلال روزه دارانه ن
۳۸۳	۱۱	س	۳۸- سه راپای نازام ئیسک و مه غز و پوس
۳۹۶	۱۶	س	۳۹- سه رمه ودای قه له م چه کاکه که می عه شقی
۳۹۹	۲۰	س	۴۰- سیم قه لب قه لب جوش کوره می حال

۴۱۰	۷	ش	۴۱- شست پیر، سد زبان، وه زووی زه رده وه
۴۲۱	۱۱	ش	۴۲- شمال لای سدر و ساوای سایه نهو
۴۲۴	۱۲	ش	۴۳- شوق شادی نو، شوق شادی نو
۴۳۸	۱۵	ش	۴۴- شیرین دهم وه دهم ناسکه دهم دهم
۴۵۴	۶	ف	۴۵- فیدای دینهت بام وه بی مهی مهی
۴۵۶	۳	ق	۴۶- قوربان چه م چه م و نه که فتن
۴۷۳	۶	ک	۴۷- کوروی دل چمان جوشش وه رده وه
۴۷۳	۷	ک	۴۸- کوروله کدی که اللهم پدی شکار خهم
۴۷۴	۱	گ	۴۹- گرد کار چه رخن، چه رخن چه مه نو
۴۷۷	۵	گ	۵۰- گویا چه لای ویت نینه خاست که رد
۴۸۱	۸	گ	۵۱- گهرمی دهر دقامت که ردهن وه گاهنی
۴۸۴	۱	ل	۵۲- لا و نامه وه، لا و نامه وه
۴۹۳	۴	ل	۵۳- لب وه خه نه وه چه م وه نیگاوه
۴۹۳	۵	ل	۵۴- لهرزه ی دل چه شوق پینکان به بیکان
۵۰۶	۶	م	۵۵- من خو خه فیت جنت، چه فتن نامه تم
۵۲۱	۱۵	م	۵۶- مه یوم چه ده، روون مه یوم چه ده روون
۵۷۶	۱	و	۵۷- واده ی ناره زووی دینهن چه مین گول
۵۹۹	۱۱	و	۵۸- وه نیم نیگای مین چه پیواوه وه
۶۱۲	۲	ه	۵۹- ها، زرنگی زهنگ سه رقه تار مه نو
۶۴۹	۱۱	ه	۶۰- هه تیه ی فیراق تون که ردهن وه سیم
۶۷۶	۲	ی	۶۱- یادم نه شی چه گردین حال دا
۶۸۴	۸	ی	۶۲- به تجو و ج، خه بال گیر تهن قه لای هوش

پيشه كى دهزگاي رۇشنيىرى «گۇران»:

شاعىرى گهوره و كهم هاوتا، مهولهوى، ناوبانگى لهوه دهرچووه كه به قده مى من به خوئنه رانى ئهدهب دوست بناسرى، شاسواري ميژووى ئهدهبى كوردى شهو و رۇژ شيعره به سۆز و دلنشينه كانى ميوانى كۆر و كۆبوونه وهى ديواخاننى زۆربهى ماله كورده كه له گه ل شمشال و ساز و سه متوور. مهى و نهى و دهف، شه م و په پووله و دلدار، پىكه وه كۆرى شايى و زه ماوه نند و گۆفهدند. كۆرى زيكر و تهر تيل و عبادت ئه پرازينه وه و دلى پر له كولى ئه وينداران دئنه جۆش و خرۆش.

مامۇستاي هه ره بهرز و خو شه ويست مه لا عه بدولكه ريمى موده رريس به كه م كه س بوو كه هه و ليكى بى و چانى دا و له نوسخه گه ليكى زور كه لكى وه رگرت و شيعره پرژ و بلاوه كانى مهولهوى به ريك و پىكى به چاپ گه ياند و كرديه خه لات و ديارى بو گه لى كورد و ئهدهبه دهوله مهنده كهى. هه زاران سلاو و درودى لى بى و خوابى پاريزى بو خزمه تى فراوانتر. به راستى ديوانى مهولهوى ته نيا به شيكه له سه دان به ره مه مى پيشكه ش كراو به ميژووى ئهدهبى كوردى له لايه ن ئه و به ريزه وه.

به لام پاش ده يان سال تى په ربوون به سه ر له چاپدانى ديوانى مهولهوى له سالى ۱۹۶۱ى زاينى تاكوو ئىستا بى ئيزنى مامۇستا موده رريس ده يان جار له كوردستانى ئه و ديو و ئه مديو، مه هاباد و سه قز و سه و .. بى هيچ گۇرانكار به ك و بى ئه وهى وشه يكي ش جى به جى كرابى ئو فستيان كردو وه و خو يان پيوه وه ماندوو نه كردو وه. بو يه ئيمه هاتينه سه ر ئه و بريا ره ديوانى مهولهوى سه ر له نوئى به م هو يانه ي خواره وه ديسانه وه له چاپى به دين:

- ۱ - گۆرپانکاری به سهر رینووسی کوردی و ریزمان و رینووسی کتیبه که.
 - ۲ - هه بوونی شیوهی چاپ له تیکنولوژی ئه مرفودا.
 - ۳ - هه له ی زۆری چاپی. به هۆی کزی چاپ و چاپه مه نی ئه و سهرده مه وه.
 - ۴ - هه له ی زۆری نوسخه نووسانی شیعری مه وله وی پاش خودی مه وله وی.
 - ۵ - دۆزینه وه ی به یاز و ده سنووسی کۆن له شاری سنه و ده و روبه ر که شیعری زۆری مه وله وی تیدا بو و که به راوردیان له گه ل دیوانی مه وله وی پتویست بو و.
 - ۶ - که لک و هر گرتن له و نامیلکه و کتیب و به ره مه مانه ی که پیشتر باسمان کرد وه.
- له ساله کانی رابردو ودا به شیک له شیعره کانی مه وله وی له لایه ن به ریزان «د. صدیق بۆره که یی» و «حه کیم مه لا ساله ح» وه له چاپ درا به لآم هه له ی زۆری شیعره کان و رینووس و ریزمان که تا کوو ئیستا ئاماژه ی پتی نه کرابوو هۆیه ک بو و که هه مدیسان ساغمان کرد و ونه ته وه و ریک و پیکمان کرد و وه و به م کتیبه که زیادمان کرد و وه.

بۆ وینه: کاک حه کیم به جینگای «سروور نه شته ی باده ی وه سل تۆن - ته ئیسیر بوی عه تر موشک زولف تۆن» ی به م شیوه نووسیوه: «سرووری نه شته ی باده ی وه سل تۆن - ته ئیسیری بۆی عه تر موشکی زولفی تۆن». که ئه مه سۆرانی کراوی شیعری مه وله وی به و هه له یکی زۆر گه و ره یه. له م جۆره هه لآنه له دیوانی مه وله وی کاک حه کیم دا زۆر بوون که ئیمه به جوانی ئاماژه مان پتی کرد و وه و ساغمان کرد و ونه ته وه و له م دیوانه دا هینا و مانه.

هه ره وها تیبینیمان له سهر دیوانی مه وله وی، حه کیم مه لا ساله ح - مه وله وی د، بۆره که یی - مه وله وی ئه رده لآنی - مه وله وی، سۆران سنه یی کرد و وه که پتویسته خوینه رانی به ریز (به رگی یه که می کتیبه که به ناوی

«لئى كۆلىنەۋە يەك لە سەر شىعەرى مەۋلەۋى» بىخوئىننەۋە ھە تاكوو
ھەلە كانى شىعەرى مەۋلەۋى لە چاپە كانى رابردوودا بە جوانى بناسن.

جا بۆيدە بە ھۆى ئەو خالانەى سەرەۋە كە ئامازەم پىي كىردوۋە بە ئەركى
سەرشانى خۆم زانى ديوانى مەۋلەۋى بە شىۋەى چاپ و رىنووسى ئەمپرۆ كە
يە كى لە بەر ھەمە ھەر بەرزە كانى مېژوۋى ئەدەبى كوردى يە سەرلەنۆى بەو
شىۋە يە كە شايانى پلە و پاھى مەۋلەۋى بە چاپ بگە ينم. بۆيە گەرام بەدوای
ئەو بەياز و دەسنووس و كىتب و نامىلكانەدا كە سەبارەت بە مەۋلەۋى
شىتىكىان نووسىۋە تاكوو كەلكى لى ۋە رگرم، زۆر بەى ئەوانەى كە پىۋىستىم بوو
دېتمەۋە و زۆرىش لە سەر ديوانى مەۋلەۋى كارم كىرد بەلام ئەم ئەركە قورسە
تەنيا بۆم جى بەجى نەدە بوو، بۆيە ھەستىم ئە كىرد كارە كەم ھەر ناتەۋاۋە و
پىۋىستە كە سانىكى شارەزاتر بەئىنمە ناو ئەم بەر بەرە كانىۋە. بۆيە دەستىم كىرد بە
بانگەۋاز، ھەر كەسم ئەبىنى دەستى يارمە تىم بۆ دىرئز ئە كىردەۋە. زۆر كەس لەم
بارەۋە يارمەتى و رىنموونىان كىردم بەتايبەت (مامۇستا ئەھۋەن و كاكت ھەمە
شەرىف ەلى رەمايى) شاعىرانى شارى سەنە كە پىر بەدل سپاسيان ئە كەم.

بەلام لە ھەموو زياتر كاكت موحەمەدى حىجازى كە بەراستى مەۋلەۋى
ناسىكى كەم و ئىنە يە جىۋاۋاز لە يارمە تىدانى كە ھەر خۆم ئەزانم چەندە
زە ھمەتى كىشاۋە ئەركى پىداچوۋنەۋەى دوبارە شى ۋە ئەستۆگرتوۋە.

پىۋىستە بوترى لەم كىتبەدا مامۇستا مودەررىس بە جوانى ژيان و
بەسەرھات و بىر بۆچونى مەۋلەۋى نووسىۋە و بۆ من جىگىگى باسىكى
نە ھىشتۆنەۋە بۆيە ئىتر پىۋىستى بە باس كىردنى من نە بوو.

مەلا ە بدوررە ھىمى تاۋە گۆزى لە شارى سەنە لەقەب (نازناۋى)
«مەۋلەۋى» يان (مەۋلانا) پىدرا. بەلام ھەر خۆى بە مەلايىكى خزمە تكار

ئەزانی و تەننەت بۆ نازناو لە شیعردە کانیدا کەلکی لێ وەر نە گرتوو دە. بە راستی مەلا عەبدولرەحیمی تاوێ گۆزی «مەولەوی» یە و بەلگەیش بۆ ئەم راستی یە کتیبە کانی «ئەلفزیلە و فوائیح و عەقیدە تۆل مەرضیە و دیوانی مەولەوی» یە. پاش هەوڵ و تیکۆشانیکێ زۆر کە هەر خۆم ئەزانم چەند ماندوو بوونمان لە گەلیا کیشا. بەلام لە راستی دا ماندوو نەناسانە توانیمان ئەم کتیبە بینینە بەر هەم.

داواکارم لە دلسۆزان و خوینەرانی ئازیز ئە گەر هەلە بە ک یان کەم و کۆریە کیان و بەرچاو کەوت لە دوور و نزیکەو بەردمان بۆ مەهاوین و نەفرینمان مە کەن چوونکوو هەموو کەس هەموو شتی ئەزانی و منیش هەموو کەس نیم. بە راستی بۆ بە ئاکام گەشتنی ئەم ئەرکە پیرۆزە زۆر زەحمەت کیشراوە پیمان خۆش نییە چاوی خوینەرانی تەنیا هەلە کان بینتی. جا ئە گەر خوینەرانی هەلە یان شیعریکی لە چاپ نە دراوی مەولەوی یان دیتەووە بۆمانی بەرپی بکەن هەتا کوو لە چاپە کانی داها توو دا بە ناو بردن لە خۆیانەووە لە چاپی بە دەین.

سنه ٢٧٠٤ی کوردی / حەسەن گۆران

بەرپرسی دەزگای روشنییری «گۆران» لە شاری سنه.

مهولانای کورد، مهلا عه بدولره حییمی تاوه گۆزی «مهولهوی» بئ گومان به کئی له هه ره به رزترین شاعیرانی میژووی ئه ده بی کوردی به، بو به که مجار له سالی ۱۹۶۱ ی زاینی دیوانه که ی له لایه ن به ریز ماموستا مهلا عه بدولکه ریمی موده پرسیه وه له چاپ درا، تا ئیستا ده یان لیکۆلینه وه و توژینه وه به کتیب و نامیلکه له سه ری نووسراوه. به پروای من ئه م لیکۆلینه وه به ی کاک موحه مه دی حیجازی که به کئی له مه وله وی ناسانی کورده له باری ئه ده بی به وه جینگای تایبه تی هه به. هیوادارم خوینه رانی ئازیز وردینه نه سرنج بده نه ئه م لیکۆلینه وه و هه له کانی بری له شیعره کانی مه وله وی که هه م نوسخه نووسانی پاش مه وله وی هه م له باری چاپ و نووسینه وه تا ئیستا به هه له روشتوونه ته ناو کتیبخانه ی کوردی و کاک موحه مه د به جوانی ئاماژه ی پتی کردوون بیته مه شغه لئ بو مه له وانانی داها تووی شیعره کانی مه وله وی.

کاره پر بایه خه که ی کاک موحه مه د له م به ره مه و له دیوانه که ی مه وله وی یا جینگا په نجه یان دیاره ئه گه ر خوینه ران به سرنجیککی وردینه نه وه ته ماشای بکه ن ئه زانن له باری ئه ده بییه وه چ کاریکی مه زن کراوه که میژووی ئه ده بی کوردی هه تا هه تایه له بیری ناباته وه.

به هیوای که لک وه رگرتن له م به ره مه به نرخه.

سه ۲۷۰۴ ی کوردی

حه سه ن گۆران

پیتی (ئەلف)

- ۱ -

ئاخ، پەي خەلۆه تی بدیام وه بی خەم
سیوای تو دیدەم، کەس نەدیام وه چەم (۱)
دل پەي دیدەنت کام خەلۆه سازو؟
تۆی دیدە یچم بو «مەردم» نمازو (۲)

۱ - بدیام: بمروانی یایە. کەس نەدیام: کەس نەدیایە.

۲ - سازو: دروست بکا. تۆی: لە تۆی، لە ناوی. مەردم: بییله ی چاو. نمازو: نایەلی.
واتە: خۆزگا جینگایە کی چۆلم دەس ئە کەوت بە بی خەم لی یەوه بمروانی یایە بۆت و لە تو
بەولاوه {چاوه کەم} کەس بە چاوی خۆم نەدی یایە. بەلام داخی گرانم دلەم شوینیکی
چۆلی بو ساز نا کرێ که لی یەوه پروانی بۆت بە تەنیا خۆی چونکە باشتین شوین که بو
ئەوه دەس بدات گلێنە ی چاومە، کەچی لەوی یشا بییله ی چاوم ئە بی بە ملۆزم و لە گەلما
سەیرت ئە کا.

ئەوهش دەس ئەدا که (مەردم) بە خەلکی مەعنا لی بدەینەوه بلین: بەلام ئە گەر لە ناو
چاوشما دات نیم خەلکی هەر سەیرت ئە کەن و ئاواتە کە ی من نایە تە دی.

یاوا پیم نامه‌ی شیرین خیتامهت
دهک دهک نه‌ریزۆ سه‌ریه‌نجه‌ی خامهت (۲)
سیای سورمه‌ی خهت نه دیده‌م شانانا
بادره‌وشه‌ی وه‌ره‌ق خه‌مان رفانا (۳)
مه‌ره‌م بی په‌ی زام نه‌فعی یان گه‌سته‌م
ده‌وا بی په‌ی ده‌رد جه‌سته‌گه‌ی خه‌سته‌م (۴)

پیتی نه‌نایه سه‌ر چاوی - تک تک فرمیسکی لی نه‌ریزی، له‌به‌ر نه‌وه وینه‌ت له ناو چاوما عاجز بووه - چونکه که چاو ئاو بکا وینه‌ی هیچ به سافی وه‌رناگری - سا ئازیز پیتی ناسکه کانت بنی به سه‌ر چاوه‌کانما با دامرکین و فرمیسک نه‌ریزن.. له هه‌ندی نوسخه‌دا شیعری به‌که‌م له‌م دوو شیعره به‌م جووره‌یه:

باله‌خانه‌ی چه‌م دل دیوانه‌که‌ت بانه‌ناو وه‌خاک سه‌ر ئاسانه‌که‌ت

واته: باله‌خانه‌ی سه‌ر چه‌م که هی دۆسته دل بو شیت بووه‌که‌ته. وه به پیتی مه‌عنای دووه‌م باله‌خانه‌ی چاوی نه‌وه دۆسته که دلی شیت بووه بوټ.. تاد.

۱ - مه‌وله‌وی نه‌م چه‌ند شیعره‌ی بو شیخی به‌هائه‌دین نووسیوه که نامه‌یه‌کی بو نارده‌بوو، وه تیاپدای باس کردبوو که شیخ ضیالدینی برای له ئیرانه‌وه گه‌راوه‌ته‌وه.

۲ - نه‌ریزۆ: دانه‌وه‌ری. واته: نامه ئاخ‌ر خوشه‌که‌تم پیتی گه‌پشت، یا خوا هه‌رگیز نه‌وه سه‌ر په‌نجانته‌ت دانه‌ریزین که قه‌له‌مه‌که‌یان گرتبوو به ده‌سته‌وه. وشه‌ی (شیرین خیتامه‌ت) ئیشاره‌ته بو ئایه‌تی (ختنامه‌مسک).

۳ - شانانا: وه‌شاندم. بادره‌وشه: باوه‌شین. رفانا: روی نا. واته: مه‌ره‌که‌به ره‌شه‌که‌یم وه‌ک کله‌وه‌شانده به چاوما، کاغزه‌که‌ش له جیاتی باوه‌شین خه‌می لی دوور خسته‌مه‌وه.

۴ - نه‌فعی: مار. واته: نامه‌که‌ت بووبه مه‌له‌می زامی ماران گه‌سته‌م و ده‌رمانی ده‌ردی

تسهسکین دا وه ئیش نیشه کهی دووری
 وه دلهی سوچیای نارمه هجووری^(۱)
 مه گهر خودا وه ند که ره م که رده وه
 ته فره قهی یاران جه م ئاوه رده وه^(۲)

- ۸ - (۳)

لهشی بیمارم.

۱ - واته: ئیش و تازاری نووکی تیژی داسوکناند و ئیسراحه تی دا به دلّم که به ئاگری دووری سو و تاوه.

۲ - واته: چونکه خوا لوتفی کرد و دوستانی له به ک بووی به ک خسته وه.

۳ - به ئجوج و ئهسکه ندهر: له ره وایه ته کانداهه به که ئهسکه ندهر که به «ذوالقرنین» ی قورئان شوبهیتراوه له بهررانبهر به ئجوج و مه ئجوجدا که بوونه وه رگه لیککی زبانی خوړو بوون به ندیککی دروست کرد تا تازار به خه لکی مه دهنی نه گه به نن. چه نگیز: سه روکی موغوله کان که هیرشی ویرانکه ری کرده سهر ئیران و کوره زاکه ی «هولاکوو» هیرشی کرده سهر هه ولتیر و به غدا. بووعه لی: زانا و فه یله سووفی ئیرانی. سروشتی ئاوی و بادی: خه لکی سه ده کانی پئشو و باورپان و ابو که هه رشت یان سروشتی ئاوی هه به یان بادی یان خاکی یان ئاگری. جا به پئی ئه مه مروقه کانیش یان مه زاجی سه فرایی یان سه ودایی یان به لغمه می یان خوینیان هه به. واته: به ئجوجی خه یال قه لای هوشی داگیر کرد و ئهسکه ندهری شادی فه راموش کرد. چه نگیزی مه ینه تی ده سه لاتی گرتوته دهست و بووعه لی هیزرم خوئی له بیر چوه ته وه. خه م لافاوی دا به سهر سروشتی بادی و ئاویم دا و خاکی کرد به سهر شینا وه ردی خوشیم دا و هه ست گه لم هیزی جارانیان نیه ههستی چهش و بون کردنم کاریگه ری جارانی نه ماوه جم و جولی به دهنم به دهست خوم نی به و گیان خوئی بو گورر تاماده ده کا. کوچی نه هات و دواین سه فره،

«یه نجوی» خه یال گیرتهن قه لای هوش
«ئه سکه ندهر» شهوق که ردهن فه راموش
«چه نگیز» مه ینهت موسه للهت بیهن
«بووعه لی» فیکرم ویش جه یاد شیهن
 حه م لاودان وه تبع بادی و ئاویم دا
 خاک که ردهن وه سه سه وزه ی شادیم دا
 حه واسم قووه ی جارانش نیه ن
 زایقه و شامه م بی ته ئسیر بیهن
 حه ره که ی زاتیم بی ئیختیاره ن
 روچ نه ته داره ک ماوای مه زاره ن
 کوچ نامه دهن، ئاخر سه فه ره ن
 تو شه زه رووره ن، را پر خه ته ره ن
 خه سه له تیم نیه ن دل پیش وه ش که روون
 چه نی ویم سه وقات وه مه حشه ر به روون
 مه ر که ریم وه مه یل ره حمی که رو لیم
 نه نویسو نه پام خه سه له ته که ی ویم
 وه رنه نه جومله ی گونا کارانم
 رووسیای مه جلیس جه رگه ی یارانم

تویشو پیویسته چونکه ریگا پر له مه ترسی به، خده به کم نیه دلی پی خوش که م، که مایه ی
 نه وه بیت به دیاری له گه ل خوم دا بیهم بو مه بدانی حه شر. مه گه ر خوا به مه یلی خوی
 ره حمیکم پی بکات و خو و ره وحشی خوم بو نه نویسو، نه گینا له دهسته ی تاوانبارانم و
 رووره شی کووری یارانم.

